

επιστημονικὸν κόσμον, εἰς τὰς Ἀκαδημίας καὶ διαφόρους συλλόγους καὶ ἑταῖρας δὲν ἐσκέπτοντο, δὲν συνέζητον ἄλλο τι ἢ τὴν θαυμασίαν αὐτὴν ἐφεύρεσιν. Υπῆρχαν μάλιστα τότε πνεύματα ζωηρά, ἀτινα συνέλαθον λίαν τολμηράς καὶ χιμαιρικάς; ἐλπίδας ἐπὶ τῷ εύρήματι, ὅπερ ἐθεώρησαν προωρισμένον ν' ἀνατρέψῃ πάσας τὰς συνθήκας, ἐν αἷς μέχρι τότε ἡ ἀνθρωπότης ἔζη. Τινὲς μάλιστα ἦταν τολμηρότεροι, ἐπαρθέντες ἐπὶ τῇ νέᾳ κατακτήσει, προέβησαν μέχρι τοῦ νὰ διαγράψωσιν ἐκ τῶν λεξικῶν καὶ αὐτὴν τὴν λέξιν ἀδύνατο διὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα! . . .

**

'Ἐκ τῆς ἀξιομνημονεύτου ταύτης ἐποχῆς ἤρξατο παρευθὺς πυρετώδης ἐργασία τῶν ἐρευνητῶν, ὅπως ταχύτερον ἐπιτευχθῇ ἡ πραγματοποίησις τῶν τόσων ὡραίων ὄντερων τῆς ἐποχῆς. Εὐθὺς μετὰ δύο μῆνας ὁ Κάρολος, καθηγητής τῆς Φυσικῆς ἐν Παρισίοις μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ῥοθέρτων μηχανικῶν ἐτελειοποίησαν τὸ ἀερόστατον τῶν ἀδελφῶν Μογκολφιέρων. Ἄντι δὲ τοῦ μέχρι τοῦδε εὐχρήστου εἰς τὰ ἀερόστατα τῶν Μογκολφιέρων θερμοῦ ἀέρος, ὅστις δὲν ἦτο ἡ κατὰ τὸ ἡμισυ ἐλαφρότερος τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, μετεχειρίσθησαν πρὸς πλήρωσιν τῆς σφαιρᾶς τοῦ ἀεροστάτου τὸ ύδρογόνον, ὅπερ καθαρὸν εἶναι 14κις ἐλαφρότερον τοῦ ἀέρος.

Μέχρι τοῦδε ὅμως ἀπαντα τὰ πειράματα δὲν ἀπέβλεπον ἢ εἰς ἀερόστατα ἐγκαταλιμπανόμενα εἰς τὴν τύχην αὐτῶν.

Τὴν 21 Νοεμβρίου 1783, χρονολογίαν ἀξιομνημόνευτον, ἐγένετο ἐν Παρισίοις τὸ πρῶτον τοῦ ἀνθρώπου ἐναέριον ταξείδιον, πρώτου ἀνελθόντος ἐπὶ ἀεροστάτου τοῦ Pilâtre de Rozier⁽⁴⁾.

"Ἐκτοτε ἤρξατο καὶ ἔξακολουθεῖ ἔτι σήμερον μεγάλη πανταχοῦ ἐργασία περὶ τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἀεροστάτου.

(Ἔπειτα τὸ τέλος.)

Φ...

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza]

Συνέχεια: Ἑδε σελίδα 144.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Οὐδεὶς ἀνὴρ εἰς τὸν κόσμον πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον πρὸς βοστρυχισμὸν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, αἱ δὲ γυναικεῖς πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται αὐτὸν ὅσον ἔνεστι ὄλιγώτερον. Ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος ἀποξηρίζει τὴν τρίχα καὶ διερεθίζει τὴν ἐπιδερ-

μίδα. Ἐὰν ἡμην γυνὴ καὶ ἡσθανόμην ἐπὶ τῶν γονάτων κεφαλὴν βοστρυχίζουσαν καὶ ὅζουσαν χῆνα ἐψημένην, ἥθελον ἔξαγάγει ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς περικνημίδος μου (ὅπως φέρωσιν αὐτὸν τὸ Τραγτεβερῆται), καὶ ἥθελον ἀπεκδάρει τὸ μαλθακὸν καὶ ἐκτεθηλυμένον ἐκεῖνο κρανίον.

Ο τρόπος τοῦ κτενίσματος ἔξασκει μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς καλλονῆς τῆς κόμης καὶ βεβαίως ἡ τρομερὰ συσκευὴ καὶ τὰ πολύπλοκα ἀρχιτεκτονικὰ σχήματα τῶν κυριῶν παραβλάπτουσι τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, βιάζοντα καὶ διερεθίζοντα αὐτὰς μυριοτρόπως. Εἶναι τοῦτο ἀμάρτημα παλαιόν, γελοιογραφηθὲν ἥδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ιουθενάλη.

Ἡ γυνὴ πρέπει νὰ βιάζῃ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς μόνον εἰς σπανίας περιστάσεις, καὶ ὅταν ὁ συρμὸς τὴν ὑποχρεώνη εἰς τοῦτο. Πρέπει νὰ ἀφίνῃ αὐτὰς λυτὰς καὶ ἐλευθέρας τὴν νύκτα καὶ τινας ὥρας τῆς πρωΐας. Αἱ τρίχες ἐκλείπουσι κατὰ πρῶτον εἰς τὰ μέρη, εἰς τὰ δυοῖα μᾶλλον περισφίγγονται καὶ ἔλκονται. Διὰ τοῦτο δέον ν' ἀλλάσσονται συχνὰ ἡ καλουμένη χωρίστρα, διότι ἐχει μένη πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸν μέρος, πολλάκις μικρὰ καὶ κομψὴ ἀτραπὸς θέλει μεταβληθῆναι εἰς πλατεῖαν δημοσίαν δόδον, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἰπον. Τὸ καλήτερον κτενίσμα, τούλαχιστον διὰ τὰς νέας γυναικας, εἶναι ἐκεῖνο δι' οὐ ἀνορθοῦνται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς οὔτως ὥστε τὸ βάρος των νὰ μὴ διερεθίζῃ τὴν ἐπιδερμίδα καὶ νὰ ἦνε καλῶς ἀερισμέναι. Εἴδον πάντοτε κόμας λαμπρὰς διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὸ μῆκός των εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου τηροῦσιν αὐτὰς λυτὰς κατὰ τὸν συρμὸν τῆς Εὔας, ἢ μόλις εἰς πλόκαμον χαλαρῶς περισυναγμένας.

Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἡ κατάχρησις τοῦ λίπους ἐν γένει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βαθύνει τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν, ἐνῷ αἱ συχναὶ πλύσεις διὰ πιτυρούχου ὕδατος ἢ διὰ κρόκου τοῦ ώσυ διατηροῦσιν αὐτὰς φαεινάς, καὶ ἐπομένως κανονίσατε τὴν ἐνέργειαν σας ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὸν χρωματισμὸν τὸν διποίον προτιμᾶτε.

Ἡ πρώτη λευκὴ θρίξ, ἡτις ἀναθρώσκει ἐν μέσῳ δάσους μελανοῦ ἢ ξανθοῦ, χαιρετίζεται μετὰ στεναγμοῦ ἢ καταρράται μετὰ βλασφημίας, κατὰ τὸ θήρος τοῦ ἀτυχοῦς θυητοῦ, ὅστις τὴν ἀνακαλύπτει. Ἡ πρῶτη λευκὴ θρίξ εἶναι πάντοτε ἀγγελος κινδύνου, εἰδοποίησις τῷ ἀναγνώστῃ, ἐπιπληξις τῷ ὑπευθύνῳ συντάκτῃ τῆς ἐφημερίδος ἐκείνης, ἡτις καλεῖται ζωή, καὶ μακρινὴ ἡχὴ τῆς φωνῆς ἐκείνης, τὴν διοίαν ψυθυρίζουσιν εἰς τὸ ώτιόν οἱ μοναχοὶ οἱ καλούμενοι Τραπισταί:— "Ἄδελφε, ἐθύμου ὅτι πρέπει ν' ἀποδάηῃς.

Ἡ πρώτη λευκὴ θρίξ εἶναι βαθός σύμβουλος, δραστήριος ἡθολόγος, ἱεραπόστολος πολὺ εὐγλω-

(4). Τὸ πρῶτον κυρίων ταξείδιον ἐμψύχων ὄντων ἐγένετο δύο μῆνας πρὸ αὐτοῦ, ἡτοι τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1783, ὅτε ἐπὶ σφαιρικῆς ἀεροστάτου προσεδέθη κόρινος ἐλαφρὸς φέρων πρώτον, ἀλέκτορα καὶ νῆσσαν.

τότερος πολλών ιεροκηρύκων και πολλών περι-
ήθικης ἀσχολούμενών συγγραφέων. Πλήρεις ζωῆς
και χαρᾶς χορευομεν τὸν μαγικὸν χορὸν τῆς νεό-
τητος, διατελοῦντες ἐν μέθῃ ὑπὸ τῶν εὐώδιων
τοῦ ἔρωτος, ἐπιλήσμονες και γαυριῶντες ὡς κά-
τοχοι μέλλοντος ἀπεράντου, ὅτε αἴφνης ἀγνωστός
τις μᾶς ἐγγίζει εἰς τὸν ὄμον και μᾶς νεύει νὰ
τὸν ἀκολουθήσωμεν. 'Ακολουθοῦμεν δυσθύμως τὸν
μυστηριώδη ἔκεινον δυσάρεστον εἰς μίαν γωνίαν
τῆς αἰθούσης, και οὔτος μᾶς παρουσιάζει λευκὴν
τρίχα φιθυρίζων εἰς τὸ ὕπον: — Λύτρο εἶνε
ἐδικόν σου. — Και ἔπειτα γίνεται ἀφαντος. Πα-
γετῶδες βῆγος διαρρέει τὰ ὄστα ἡμῶν τότε. 'Η
μουσικὴ σιγῇ, σβέννυνται τὰ φῶτα, ἔξαφανίζονται
αι πανηγυρίζουσαι βακχίδες. Εἴμεθα μόνοι εἰς τὸ
σκότος και εἰς τὴν σιωπήν, και μὲ τοὺς ὄφθαλ-
μοὺς μάτην ἀνεῳγμένους ἐν τῷ μέσῳ βαθυτάτης
νυκτός. 'Ἐν μόνον ἀντικείμενον διαφαίνεται ἀκρι-
βῶς, μία λευκὴ θρῖξ, λεπτή, λεπτή, σιωπηλὴ
και δύμως εὐγλωττοτάτη. 'Η θρῖξ αὕτη ἔκόπη.
'Ητον αὕτη τὸ νῆμα τὸ κρατοῦν αἰωρημένην
ἐπὶ τῆς ἀβύσσου τὴν χαροποιὰν και ἀεικίνητον
νεότητα μᾶς. 'Απὸ τῆς αὔριον δὲν εἴμεθα πλέον
οἱ αὐτοὶ ἢ πρότερον. 'Η πρώτη λευκὴ θρῖξ δρίζει
κάλλιον ἢ στήλη ἐκ γρανίτου, κάλλιον ἢ οιαδή-
ποτε δροθεσία, δύο διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων
τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐποχάς.

Και τί ποιητέον δύπις βραδύνωμεν τὴν συνά-
τησιν τοῦ δυσαρέστου ἔκεινου ἀγνώστου;

Και πῶς δυνάμεθα νὰ συντηρήσωμεν διὰ
μακρῶν τὸ σύμβολον τῆς νεότητος;

Μεταξὺ τοῦ τριακοστοῦ πέμπτου και τοῦ τεσ-
σαρακοστοῦ ἔτους σημαίνει συνήθως δὶ' ὄλους ὁ
μαιραῖος κώδων τῆς λευκάνσεως, βραδύτερον εἰς
τὴν γυναικα ἢ εἰς τὸν ἄνδρα, οἵσως διότι αὕτη
καταγαλίσκει τὴν καρδίαν μᾶλλον ἢ τὸν ἐγκέ-
φαλον, αἱ δὲ τρίχες τῆς καρδίας, εύτυχῶς δὶ'
ὄλους μᾶς, εἶνε βαθέως κρυμμέναι. Προνομιούχοι
τινὲς θνητοὶ δὲν λευκάνονται εἰ μὴ μετὰ τὸ πεν-
τηκοστὸν ἔτος, ἀλλ' ἄλλοι εὐτυχέστεροι γνωρί-
ζουσι τὴν λευκανσιν μόνον κατὰ τὸ ἔτχατον
γῆρας. 'Άλλοι ἀπεναντίας λευκάνονται πρὸ τῆς
ἔφηβικῆς ἡλικίας, ἐνίστε δὲ και πρὶν ἢ γεννηθῶσιν.

'Η ἐποχὴ καθ' ἣν ἀναφίνεται ἡ λεύκανσις
εἶνε διαδοχικὴ ὡς πᾶσα ἄλλη περίπτωσις τῆς
ζωῆς, και εἶνε μάλιστα αὕτη μία τῶν μᾶλλον
ἀναποδράστως διαδοχικῶν περιπτώσεων. 'Υπάρ-
χουσιν οἰκογένειαι ἀπρόσβλητοι οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ^{τοῦ}
τῆς λευκάνσεως τῆς κεφαλῆς. 'Υπάρχουσιν ἄλλαι
ἐν αἷς αἱ κεφαλαὶ λευκάνονται ἥδη κατὰ τὸ
είκοστὸν ἔτος.

Παρέκτος τῆς διαδοχῆς, συντελοῦσιν εἰς τὴν
ἐπισπεύσιν τῆς λευκάνσεως αἱ συνεχεῖς κεφαλα-
γίαι, ἀφθονος ἀπώλεια αἴματος, ἢ πρὸς φθίσιν

διάθεσις, παντοῖαι καταχρήσεις... και τὰ ἐκ
τούτων νοσήματα..., αἱ βίαιαι συγκινήσεις, και
ἴσως ἡ ὑπερβολικὴ ἐντασις τῶν διανοπτικῶν δυ-
νάμεων. 'Αλλ' ὑπάρχουσι γυναικεῖς και ἄνδρες,
οἵτινες οὔτε ὑπέφεραν πολὺ, οὔτε ἀπήλαυσαν
πολὺ, οὔτε ἐμελέτησαν πολὺ, οὔτε ἡγάπησαν
πολὺ— ἔληθη ζῶντα πλακούντια *plumpuddings*
— και δύμως λευκαίνονται ταχύτατα.

Γνωστὸν τοῖς πᾶσι εἶνε πάσον ὁ τρόμος ἢ φο-
βερὸς ήθικὸς πόνος δύνανται νὰ λευκάνωσι τὴν
κεφαλὴν ἐντὸς δύλιγων ὥρων.

'Ο 'Αδριανὸς Ἰούνιος ἐγνώρισε μεγιστάνα
Ίσπανόν, ὅστις συνεπείρη ἔρωτικοῦ δράματος ἐν
τῇ Ίσπανικῇ Αὐλῇ κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὡς
ἐγκληματίας κατὰ τὴν βασιλικῆς μεγαλειό-
τητος, και ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐλευκάνθησαν ὅλαι αἱ
τρίχες τῆς κεφαλῆς του. — Τὸ αὐτὸ δυνέθη
και εἰς τὴν Μαρίαν Ἀντωνιέτταν, βασίλισσαν
τῆς Γαλλίας.

'Ο Saint — Vallier ἐλευκάνθη διὰ μᾶς,
μόλις ἐμαθεν ὅτι ἡ θυγάτηρ του Diane de Poitiers
ἐγένετο ἔρωμένη τοῦ βασιλέως (Φραγκί-
στού Α' τῆς Γαλλίας).

'Ο Ιωάννης Λιβένης, ὅστις πρὸ δύλιγων ἐτῶν
ἀπεπειράθη νὰ δολοφονήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα
τῆς Αὐστρίας και κατεδικάσθη εἰς θάνατον,
ἐλευκάνθη ἐντελῶς κατὰ τὰς τελευταίας τεσ-
σαράκοντα ὅκτὼ ώρας τῆς ζωῆς του.

"Ομως οἱ ἀναγνῶσται και αἱ αἱ ἀναγνώστραι
τοῦ ἀλμαναχίου μου βεβαίως δὲν θὰ καταδι-
κασθῶσιν εἰς θάνατον, οὔτε θὰ ἔχωσι θυγατέρα
τὴν Diane de Poitiers, διὸ δὲν θὰ ἔχωσιν
ἀνάγκην νὰ ὑπερασπίσωσιν ἐκευτοὺς εἰ μὴ κατὰ
τῆς εἰς τὴν ἡλικίαν ὄφειλομένης βραδείας και
αὐτομάτου λευκάνσεως. "Οπως δὲ βραδύνωμεν
αὐτήν, ίδου τὰ δύλιγα δοχ μᾶς διδάσκει ἐπὶ τοῦ
προκειμένου ἢ ἐπιστήμη:

'Αποφεύγετε πᾶσαν καταχροσιν ἔξασθεροῦ-
σαν τὸν ὄργανομόν.

"Ἐχετε τὴν καρδίαν εὐχαριστημένην.

Θέτετε εἰς ἐνέργειαν τὴν ἔξης συμβούληρ
περιφήμου κομμωτοῦ ἐν Βριστόλῃ:

"Τηρεῖτε δοσον ἐφεστι καθαρὰ τὴν κεφαλήν,
και μεταχειρίζεσθε δοσον ἐφεστι δύλιγώτερον τὴν
ψήκτραν ἐπὶ τῶν τριχῶν αὐτῆς."

"Μὴ δακαράτε ποτὲ ἓρα ὀβολὸν διὰ μύρα,
βάμματα και κοσμητικά, τὰ δόποια πωλοῦται
ὡς χρήσιμα δῆθερ πρὸς πρόβληψιν τῆς λευ-
κάνσεως.

"Αποκόπτετε τὴν κομητην συχρότερον τοῦ
συρήθους, ὅταν ἀρχίζῃ νὰ λευκαίνεται.

Τινες ἀφαιροῦσι τὰς λευκὰς τρίχας, ἐνώπιον εἶναι ὄλγια. Άλλα κατά τινας νεωτέρας παρατηρήσεις του Brown-Sequard (αιτίνες ὅμως χρήζουσιν ἐπιβεβαιώσεως), μόλις ἀφαιρεῖται λευκὴ θρίξ, ἀναφαίνονται πάλιν τρεῖς ή τέσσαρες τοῦ αὐτοῦ χρώματος εἰς τὸ αὐτὸν μέρος. Τοῦτο μὲν ἔνθυμικεί τὴν συνήθειαν τινῶν ἐμπόρων Ἱππων, οἵτινες κατορθοῦσιν νὰ στολίζωσι τούτους δι' ἀστέρος λευκοῦ ἐπὶ τοῦ μετώπου, προκαλοῦντες αὐτὸν διὰ συνεχοῦς ἀφαιρέσεως τῶν τριχῶν ἀπὸ τοῦ μέρους ἑκείνου.

Ιουλία, ή Θυγάτηρ τοῦ Αὔγουστου, ήτις δὲν εἶχε βεβαίως οὐδέποτε ἀξιωσιν νὰ ἔχῃ τὴν ἀρετὴν Ἑστιάδος, εἰδεῖ τὴν λευκανσὺν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς της εἰς ἡλικίαν εἰσέτι νεαράν, καὶ πρὸς ἀπόκρυψιν τῆς προώρου ταύτης λευκάγεως διέτασσε τὰς δούλκες της νὰ τῇ ἀφαιρῶσι τὰς λευκὰς τρίχας. Ήμέραν τινὰ κατέληφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, διστις ἀγενάλυψε τὸ τέχνασμα τῆς Ιουλίας, παρατηρήσας τὰ φορέματα τῆς πλήρης λευκῶν τριχῶν. Οἱ Αὔγουστος προσεποιήθη τὸ κατ' ἀρχὰς, ὅτι οὐδὲν παρετήρησε, διηγήθηνε τὴν συνδιάλεξιν περὶ ἡλικίας, καὶ ἥρωτης τὴν θυγατέρα του ἐὰν προετίμα τὴν φαλακρότητα τῆς λευκάγεως. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὴ ἀδιστάκτως ἀπεκρίθη:—*Ἐκατοτάκις προτιμῶ τὴν λευκανσὺν.* — Διατὸς λοιπὸν αἱ γυναῖκες αὐται, ὑπέλαθεν δὲ Αὔγουστος, κοπιάζουσι τόσον διὰ τὰ σὲ κατασκήσωσι φαλακρά;

Τὰ μελανὰ κοσμητικά, τὰ ὄπαια διὰ τῆς βρωμερᾶς καὶ ἀηδοῦς ἀλοιφῆς τῶν ἀποκούπτουσιν ἐν μέρει τὴν λευκανσὺν, εἶναι μέσα συπάδει ἄξια τῶν τριταγωνιστῶν καὶ τῶν διοιών τῶν.

Περὶ δὲ τῆς βαφῆς τῆς κόμης καὶ τοῦ γενείου, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον παρὰ πολὺ σπουδαῖον ὅπως διαλέξωμεν περὶ αὐτοῦ ἐκ τοῦ προχειροῦ ἐνταῦθα, ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ θὰ σχέσις ὅμιλήσω ἐν ἔκτασει ἐκεῖ ὅπου θὰ διελθωμεν ὅλα τὰ ψεύδη τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐπιδερμίδα καὶ εἰς τὰς τρίχας.

Η πτῶσις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς εἶναι ἀτύχημα πολὺ μεγαλητέρον τῆς λευκάγεως αὐτῶν· καὶ μόλιονότι ἡ πτῶσις τῶν ἀργεταὶ φυσιολογικῶς μόνον μετὰ τὸ πεντηκοστον ἔτος, δύχητον βλέπομεν καθ' ἔκάστην κρονία ἀπογύμνωμένα εἰς νεαρωτάτην ἡλικίαν, καὶ ἔχομεν ὑπὸ τὰ διμετρία τῆς ἡλικίας καθ' ἔκάστην μέτωπα στερούμενα μὲν ἴδειν, ἔκτεινοντα δὲ τὰ ὄριξ τῶν κατὰ μηκος καὶ πλάτος, καὶ καθ' ἔκάστην δυνάμεθα νὰ θυμαζόμεν πλείστας κουρής ἐπὶ κεφαλῶν λακιῶν. Σπάνιον δὲ εἶναι νὰ ίδωμεν γέροντας μετὰ πληθύσης κόμης.

Τὸ πότισμα ταῦτην ἡ γυνὴ εἶναι εὐτυχε-

στέρα τοῦ ἀνδρός, διότι ὅπως ὀλιγώτερον ταχέως λευκανίνεται, οὕτω καὶ βραδύτερον βλέπεται καταπίπτον τὸ μεγαλοπρεπὲς κόσμημα τῆς κεφαλῆς της.

Ἡ ύγιεινὴ πλείωνα δύναται κατὰ τῆς φαλακρώσεως ἢ κατὰ τῆς λευκάγεως, μολονότι καὶ ἡ φαλακρώσις πολλάκις εἶναι ἀναποδράστως διαδοχική.

Αἱ βραβεῖαι καὶ ἀδιαπέραστοι κόμαι, ἐπὶ πᾶσι δὲ δικαιοδοξίας πιλος δὲν χρήσει εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, καὶ τὸ κράνος τοῦ στρατιώτου εἶναι οἱ θηριωδέστατοι δολοφόνοι τῶν κομῶν, διὸ δυνάμεθα νὰ παίξωμεν μὲ τὰς λέξεις καὶ νὰ προσθέσωμεν νέαν παροιμίαν εἰς τὴν ἵταλικὴν γλώσσαν, ἥν ἔγω μετριοφόρως σᾶς προτείνω, τὴν ἔτης

capello uccide capello

ἢ τοι, «ὁ πῖλος φονευει τὴν τρίχα».

Ἄλλ' δὲν σᾶς ἀρέσκη, ἀποκρούσατε τοὺς νέαν μου παροιμίαν, καὶ δὲν θὰ ὄγκισθῶ διὰ τοῦτο. Αρκεῖ νὰ ἔννοηστε τὸ πρᾶγμα, δύνασθε νὰ καταφρονήσετε τὰς λέξεις. Σκεπάζετε σόσον τὸ δυνατὸν ὄλγιώτερον τὴν κεφαλὴν σας, σκεπάζετε την ἐλαφρῶς. Εγνώρισα ἄγνωστον ἔπιστα μέχρι τοῦ ἐννεηκοστοῦ ἔτους, διατηρήσαντα δὲ μέχρι θανάτου κόμην πλήθουσαν καὶ σχεδὸν μελανήν, νυμφευθέντα τὸ δεύτερον ἢ τὸ τρίτον εἰς τὸ ὄγδοοντὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καὶ ἀποκτήσαντα τέκνα παγύμοια σύτῳ. Οὗτος δὲ ἀνήρ εἶδιστροπίας οὐδέποτε ἔφερε πῖλον, οὔτε ἐντὸς οὔτε ἐκτὸς τῆς οἰκίας του. "Ομως εἰς τὴν βιογραφίαν ταῦτην δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἀλλητικές περίπτωσις, ὅτι οὗτος ἐπὶ τριχονταξίαν δὲν ἔπιεν οὔτε σταγόνα ὑδατος, ἀλλ' ἀκρατονοίνον, χωρὶς ὅμως ποτὲ νὰ προσθῇ μέχρι καταχρήσεως.

Αληθέστατον δὲ εἶναι, ὅτι πλέον ἢ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς συντελοῦσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς κόμης ἡ φυλὴ καὶ ἡ διαδοχή. Εν Σχρόηνικ εἰδόν κουρασθειστας καὶ μέχρι τῆς μαζίλον προθεσηκούτας ἡλικίας, καίτοι εἰς κολεϊόν ἀλλο μέρος τοῦ κόσμου οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες δὲν καλυπτοῦνται πειραστότερον τὴν κεφαλὴν ἢ εἰς τὴν γῆσσον ταῦτην.

"Ολα τὰ ἐλαττώματα, ὅλι καὶ συγκινήσεις, δόλια καὶ ἀρρωστίαι καὶ δυνάμεναι νὰ πρακτέσωσι τὴν λευκανσύνην, συντελοῦσι καὶ εἰς τὴν πτῶσιν τῶν τριχῶν.

"Οταν αὐτὴ ἀρχίσῃ, θταν καθ' ἔκάστην πρωταρχηστέ τὸν ισολογισμὸν τῶν τριχῶν σας, καὶ εύρισκετε τὸ δοῦναι ἀνώτερον τοῦ ἔχειν, τότε δέον νὰ λάβητε τὴν ψχλλίδα, καὶ παραδίδοντες αὐτὴν εἰς χεῖρας τοῦ κομμωτοῦ σας, νὰ τῷ διδάξετε τὴν μεθόδον τοῦ William τοῦ Ἐ. Chetteltam, ἐκεί τούτον δὲν τὴν γινώσκῃ. Δηλαδή πρέπει νὰ ἀποκόπωνται αἱ καλασμέναι καὶ βρα-

χεισι τρίχες, ὅπως προκαλήται ἡ ἐπαύξησις αὐτῶν, καὶ νὰ διατηρῶνται αἱ ύγιειὲς τρίχες, ὡς εἰκὸν ἐπόρευτο περὶ κλαδεύματος κήπου τίνος.

Ο κομμωτὴς William τόσην ἔχει πεποιθησιν εἰς τὴν ἐπιδρασιν τῆς μεθόδου του, ὅτε ημέραν τυχά εἶπε πρὸς τὸν Wilson: — «Δέν θα εἴχομεν πλέον ἔργασιαν ἡμεῖς οἱ κομμωταί, ἐὰν ἀπεκοπτοῦνταί αἱ τρίχες ὅπως ἐπρεπεν, καὶ θὰ ἦτο τελειωμένον πλέον τὸ στάδιον τῶν ἔργαζομένων εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν προσθέτων κομῶν.»

«Αριστα ἐν τούτοις μέσον πρὸς καταπόλεμησιν τῆς πτώσεως τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς εἶνε νὰ πλύνωμεν συχνὰ τὴν κεφαλὴν μὲ ψυχρὸν ὕδωρ καθαρὸν ἢ καλλιον ἀλατισμένον· νὰ κτενίζωμεν διὰ φύκτρας καὶ νὰ τρίβωμεν στιβάρως τὴν κεφαλὴν, ἔως οὐ τὴν ἐπιδερμίαν τοῦ κρανίου γείνη ἐρυθρὰ καὶ θερμή· νὰ κόπτωμεν δὲ συχνὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ νὰ τηρῶμεν αὐτὰς πολὺ βραχεῖας.»

Ἐδὼ τελειώνει ἡ ἐπεστήλη καὶ ἀρχεῖται ἡ μυθολογία, ἐδὼ τελειώνει ἡ τέχνη καὶ ἀρχεῖται ἡ μαργεία.

Ἐὰν ἡ κεφαλὴ πάνε φαλακρὴ, δύνασθε, κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ν' ἀρχίσητε ἀπὸ τὴν Κλεοπάτραν, ἣ τις διδάσκει ν' ἀλείφωμεν τὴν κεφαλὴν μὲ λίπος ἄρκτου προτιμηθείσης μεταξὺ τῶν λοιπῶν ζώων ἵσως διότι εἶνε κατ' ἔργην δασεῖα.

Ἐὰν τὸ λίπος τῆς ἄρκτου δὲν ἔχει, τότε ἀκολουθήσατε τὴν συνταγὴν τοῦ Liebault:

«Λαβετε σάρκας κοχλιῶν, σφηκῶν, μελισσῶν, βρελλῶν, καὶ ἄλιας κεκαυμένων, εἴς ἑκάστου ἵσα μέρη. Περικλείσατε ἐντὸς δοχείου ὑελίνου ἔχοντος πανταχόθεν ὄπες ὡς κόσκινον. Υπὸ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο θέσατε ἄλλο ἀγγεῖον ἐπίσης ὑελίνον, ὅπως δέχεται τὸ ἔκρεον ὑγρὸν· συνάζετε τὸ ὑγρὸν τοῦτο καὶ δὲν αὐτοῦ τρίβετε τὸ μέρος. Τὸ φαρμακὸν θὰ εἶνε δραστηριώτερον, ἐὰν καλύψετε τὰ δύο ὑελίνια ἀγγεῖα μὲ ἄχυρο.»

Ο Guyon συνέστησε θερμῶς εἰς τοὺς φαλακροὺς τὸ ἔλαιον τῶν σαυρῶν, ἀλλοὶ συνεβούλευσαν τὸ ἀνθρώπινον λίπος. «Ἐκαστος κομμωτὴς κώμης ἢ πόλεως ἔχει ἄλλως τὸ ἴδιον μύρον. Καὶ εὔτυχεῖς ἔχει κατορθώσετε νὰ εὕρετε τὶ σφαλερὸν εἰς ταῦτα, διότι ὑπάρχουσιν ἐφευρεταὶ οἵτινες ὑπεσχέθησαν μεθ' ὅρκου καὶ διὸ τοῦ τύπου φράγκα ἐκαποντακισθίλια εἰς ὄντινα θέθελε τοὺς ἀποδεῖξει ἀπατεῶντας.»

Ἄλλα καὶ οἱ ιατροὶ ἔχουσι τὰς συνταγάς των, αἱ οποῖαι εἶνε σπουδαῖαι, διότι τούλαχιστον αὐτοὶ δὲν πωλοῦσιν εἰ μὴ ἐλπίδας. Καὶ ὁ ἐνδοξὸς Dupuytren δὲν ἀπηκίσωσε νὰ διαχωνισθῇ πρὸς τοὺς κομμωτάς, συνδέων πόνομά του μὲ μύρον προκαλοῦν τὴν αὐξησιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἔκει ὅπου δὲν ὑπάρχουσι ταῖς ματαρεῖστο πορνεῖσι. «Ἴδου λοιπὸν τινὲς τῶν συνταγῶν τούτων (με-

τὰ τῶν ὅγοματῶν τῶν σύνταξαντων αὐτὸς ἰατρῶν).

	Hardy.
Βοείου ὁστεομυελοῦ.....	Γραμ. 60
Κικίνου ἐλαίου.....	" 30
Ταννίνου.....	" 3
Βάμματος δενδρολιβάνου.....	" 5

ΑΙΑΛΤ ΜΑΓΙΟΡΠ Η

Cazenave.

Παρεκευασμένου βοείου ὁστεομυελοῦ.....	Γραμ. 30
Ἀμυγδαλελαίου πικροῦ.....	" 8
Θειτῆς κινίνης.....	" 2
Βαλσάμου τῆς Περουβίας.....	" 1
Βοείου ὁστεομυελοῦ.....	Γραμ. 30
Ἀμυγδαλελαίου γλυκός.....	" 8
Ταννίνου.....	" 4
Βανίλης.....	" 1

Dupuytren καὶ Soule.

Βάμματος θειτῆς κινίνης.....	Γραμ. 15
Βάμματος κανέλας.....	" 4
Ὀστεομυελοῦ βοός.....	Γραμ. 32
Βαλσάμου τοῦ Nervak.....	" 32
Ροδελαίου.....	" 4
Ἀλκοολικοῦ ἐκχυλίσματος κανθαρίδων.....	" 0,40

Schneider.

Όποιον νωποῦ λεμονίων.....	Γραμ. 4
Ἐχχυλίσματος κίνας.....	" 8
Βάμματος κανθαρίδων.....	" 4
Κιτρελαίου.....	" 1,50
Ἐλαίου βεργαμότου.....	σταγόνες 10
Βοείου ὁστεομυελοῦ.....	Γραμ. 64

Reven.

Βοείου ὁστεομυελοῦ.....	Γραμ. 24
Ἀμυγδαλελαίου.....	" 8
Θειτῆς κινίνης.....	" 2
Ρουμίου.....	" 10
Ταννίνου.....	" 1
Ροδελαίου.....	" 3

Πιπερίων.....	Ούγγιας 12
Μόσχευσον ἐπὶ τίνας ἡμέρας ἐν καθαρῷ οἰνοτενέματι.....	" 12
Ἐξάτμισον τὸ βάμμα καὶ ἀνάμικον τὸ ὑπόλοιπον μετὰ πολτοῦ ἀμυγδαλελαίου.....	" 6
Γλυκερίνης.....	" 6
Ἐλαίου Κρήτωνος.....	" 2

Βάμματος κανθαρίδων.....	Γραμ. 1
Βάμματος δενδρολιβάνου.....	" 2
Τζάτος κουφοξύλεας.....	" 19
Γλυκερίνης.....	" 286

Πλύνατε τὴν κεφαλὴν καθ' ἑκάστην πρωΐαν καὶ ἐσπέραν.

Kai αἱ πολλαὶ αὐταὶ συνταγαὶ εἶνε ἀκόμη ὀλίγαι ἀπέναντι ἐκείνων, τὰς ὅποιας δύνασθε νὰ εὕρητε εἰς τὰ συγγράμματα τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς ιατρικῆς. «Οταν τὸ κακὸν εἴνε ἀθεράπευτον, τότε τὰ προτεινόμενα φάρμακα εἶνε πολλά, διότι αἱ νόσοι ὑπῆρχαν θεραπεύσιμοι πάντοτε κατ' ἀντίθετον λόγον τῶν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν συ-

θουλευομένων φαρμάκων. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ ἐπιληφία ἔχει μυρία φάρμακα, καὶ τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἰταλίας ἔχουσι μυρίους χρηματιστάς, οἵτινες δὲ εἰς κάλλιον τοῦ ἄλλου ὑπόσχονται τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτῶν.

(*Ἐπεται συνέχεια*).

Η ΠΡΩΪΜΗ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

Ω πρώϊμη ἀμυγδαλιά,
βιδούσηκες ν' ἀνθίσῃ.
Κοιμᾶται ἀκόμ' ἡ φύσις,
δὲν ἐκελφήσαν πουλιά,
δὲν ἥλθαν χειδόνια·
ἀκόμη μένουν χιόνια
εἰς τῶν βουνῶν τὴν τραχηλιά·
ἡ ἀνοίξις ἀκόμα
δὲν 'ζεστανε τὸ χῶμα
μὲ τὰ θερμά της τὰ φιλιά·
΄ τῶν χωραφῶν τ' αὐλάκια
δὲν ἔχει ἀκόμ' ἀνθάκια,
ώ πρώϊμη ἀμυγδαλιά.

Αμυγδαλιά, κι' ἀλλή φορά
΄ αὐτῇ τὴν γῆ τὴν ξένη
σὲ εἶδα ἀνθισμένη
νὰ πρωτολέγῃς τὴν χαρά,
ν' ἀνοίγης τὴν ἐπιπλά·
κι' ἀλλή φορά σὲ εἶδα
μὲ τὰ κλαδιά σου τ' ἀνθηρά
νὰ χαρέσαι σὺ μόνη,
κ' ἐμὲ νὰ μοῦ πλακόνη·
ἡ πίκρα καὶ ἡ συμφορά
τὴν ἔρημη καρδιά μου.
Εἰδες τὰ δάκρυά μου,
ἀμυγδαλιά, κι' ἀλλή φορά.

Ο πρώϊμος σου ἀνθισμός
μ' ἔφανη τότε θεία
ἐπιπλός προφήτεια.
Κι' ἀλήθεια τότε δε καῦμός
ἐπέρασεν ἔκενος·
πλὴν 'ξαναῆθε θρήνος,
ἥλθε κλαυθμός καὶ ὁδυρμός
καὶ τῆς ζωῆς μαυρίλα.
΄ Αχ, τῆς καρδιᾶς τὰ φύλα
δὲν τῶντανδε δ χωρισμός
μοῦ τάχει μαράψιμένα.
Δὲν εἰν' ἐλπίς γιὰ 'μένα
δ πρώϊμός σου ἀνθισμός.

Τῆς εύτυχιας ἡ πηγή
γιὰ 'μένα ἔξηράνθη.
Τὰ δροσερά σου ἀνθη
χαρᾶς δὲν εἰνε χαραυγή
εἰς 'μάτια ἀπελπισμένα·
δὲν ἀνοίξαν γιὰ 'μένα.
Δι' δλους δύμως εἰν' ἡ γῆ!
Πολλοὶ εύτυχισμένοι
σὲ βλέπουν ἀνθισμένη,
μὲ τὴν καρδιά χωρὶς πληγή·
Νὰ ξαναῆσης πάλι,
καὶ δὲ δροσίζωντ' ἄλλοι
΄ τῆς εύτυχιας τὴν πηγή.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πολλὰ τῶν ἔγγριτων φύλλων τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου, ιδίως δὲ τὰ ἀναγνωστικά μεταξύ τῆς αριστοκρατικῆς κοινωνίας, ἐκφράζουσι τελευταῖον φρικτὸν παράπονον κατὰ τῆς λίαν διαδεδομένης ἐν Ἀγγλίᾳ ἔξεως τοῦ νὰ προσέρχωνται οἱ προσκεκλημένοι εἰς δεῖπνον ὅσῳ δυνατὸν βραδύτερον τῆς ὥρισμένης ὥρας, ὅρμωμενοι ἐκ τῆς λελανθασμένης σκέψεως, ὅτι εἴνε ἀπρεπὲς καὶ κοινὸν τὸ νὰ προσέρχηται τις ἀκριβῶς κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ὥραν. Οἱ ἑστιώντες δύμας, οἵτινες ἔνιστε μετὰ τῶν ἄλλων τυχὸν προσελθόντων δαιτυμόνων περιέμενον τοὺς κατὰ τὸ φυιόδενον εὔγενούς συμπεριφορᾶς καθυστεροῦντας ἐπὶ χρόνον μακρὸν ὑπερβαίνοντα ἔνιστε τὰ ὄρια τῆς ὑπομονῆς, καὶ αἱ οἰκοδεσποιναὶ, αἵτινες καθ' ἀπαντά τὸν χόρον τοῦτον διετέλουν ἐν ἀπελπισίᾳ σκεπτόμεναι τὰ φργητά, ἀτινὰ θὰ εἴνε ἀνοστα μὴ διανεμόμενα κατὰ τὴν προσήκουσαν στιγμὴν τῆς ἐψήσεως των, εύρισκον τὴν βραδύτητα ταύτην ἄλλογον, διὸ καὶ ἀντεπεξῆλθον κατ' αὐτής. Τελευταῖον μάλιστα κατέφυγον καὶ εἰς τὸν ποίγυπτα τῆς Οὐαλίας καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἐκφράσῃ δημοσίᾳ τὴν γνώμην του καὶ οὕτως ὄρισαν τὴν κανόνα τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς. Τὰ αὐτὰ παράπονα ἡγέρθησαν καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς Νέας Υόρκης, διότι καὶ ἐκεῖ εἴνε καθιερωμένον τὸ ἀκαδημαϊκὸν τέταρτον. Οἱ προσκεκλημένοι δύμας ἦντι νὰ ἔλθωσι κατὰ τὰς 7 ή 7^{1/2}, παρατείνουσι τὴν βραδύτητα αὐτῶν, ἐπὶ ἐγκόμη τέταρτον. Ἐνῷ δὲ πάντες εἴνε σύμφωνοι πρὸς διεξόδον ἀπὸ τῆς κακῆς ταύτης ἔξεως νὰ τιμωρῶσι τοὺς μὴ εὔγενεις ἀτάκτους μὴ περιμένοντες αὐτούς, ἀλλ' ἀρχίζοντες τὸ δεῖπνον ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὄρισθείσαν ὥραν, οὓδες ἔχει τὸ θάρρος ἐν Ἀγγλίᾳ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ αὐτηροῦ τούτου κανόνος. Ἐν Ἀμερικῇ ἡ χρήσις τοῦ κανόνος τούτου εἴνε πρὸ πολλοῦ εἰσηγμένη. Τελευταῖον ἐδέθετο δεῖπνον ἐν Νέᾳ Υόρκη ἐπὶ την ἑօρτη. Δαιτυμῶν τις ἀργυροπορήσας νὰ προσέλθῃ εἰς αὐτὸν ἔλαβε μετὰ τὴν αἴτησιν μυρίων συγγνωμῶν παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν τὴν θέσιν του παρὰ τὴν τραπέζην καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ μὴ τὸν σερβίρωσιν ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλὰ γὰ τῷ δώσωσιν διπλού συμπλεκτοῦται εἰς τὴν σειράν. Οὕτω τὸ γεῦμά του ἀπετέλεσθη ἐκ τούτων μήλων, κομπότας, πάγου, τυροῦ μετὰ βουτύρου καὶ ἄρτου, καὶ τεμαχιών ξυνοσελίνου...

Εἰς τοὺς στύλους τοῦ Ολυμπίου Διός:

— Μήν κάθεσαι αὐτοῦ, γυναικά· αὐτοῦ εἴνε ρεῦμα· θὰ μοῦ αρωσθής.

Ο παριστάμενος ὑπηρέτης.— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, τὸ ρέμα εἴνε ἐκεῖ κάτω. *΄ Επειτα τώρα δὲν ἔχει καθόλου νερό.*

***

Γίνεται λόγος περὶ μακροβιότητος τοῦ ἀνθρώπου.

Ο Αγαθόπουλος ἐκεῖ παρὼν ἐπιχειρεῖ καὶ αὐτὸς νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του.

΄ Απὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος, λέγει, διπλούς δρόος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἴνε πολὺ μικρότερος παρὰ ἄλλοτε. Ποιός σήμερον εἰμπορεῖ νὰ μοῦ δείξῃ ἐνα μόνον ἔχατοντούτη ἀνθρωπον, διόποιος νὰ ἐγεννήθη μέστερχ ἀπὸ τὸ 1800; . . .

(1) Ἐκ τῆς τελευταῖον ἐδόθεισης συλλογῆς Στέχων.